

★ TRANH LUẬN ỦNG HỘ DỰ LUẬT 5 ★

Quy trình bãi nhiệm của California cần bảo vệ nền dân chủ của chúng ta bằng cách cho phép bãi nhiệm một quan chức được bầu nếu người đó tham nhũng hoặc lạm dụng quyền lực. Không bao giờ được sử dụng nó như một chiến thuật để 'tái tổ chức' cuộc bầu cử nhằm mục đích chính trị hoặc phe phái. Dự luật 5 sẽ khôi phục lại mục đích ban đầu của việc bãi nhiệm bằng cách làm cho nó công bằng, dân chủ và chịu trách nhiệm trước ý chí của đa số.

Theo luật pháp hiện hành, lá phiếu bãi nhiệm toàn tiểu bang đặt ra cho cử tri hai câu hỏi theo trình tự:

(1) Quan chức đó có nên bị bãi nhiệm không? (2) Nếu có thì ai nên thay thế họ?

Do có mối liên hệ với nhau, hai câu hỏi này tạo ra một kẻ hở nguy hiểm. Một quan chức được bầu có thể bị bãi nhiệm bằng đa số phiếu sit sao. Như vậy, một ứng cử viên được nêu trong câu hỏi số 2 có thể thắng cử với số phiếu bầu ít hơn nhiều so với 50% trong cuộc bầu cử. Điều này khuyến khích các tác nhân chính trị nhằm mục tiêu vào những quan chức mà họ không thể đánh bại trong một cuộc bầu cử thông thường và bổ nhiệm những người thay thế thiếu sự ủng hộ rộng rãi của công chúng.

Chúng ta đã chứng kiến điều này diễn ra trong cuộc bãi nhiệm thống đốc năm 2021. Các cử tri đã bác bỏ nó một cách dứt khoát. Cuộc bỏ phiếu bãi nhiệm đã thất bại với số phiếu chênh lệch gần bằng số phiếu mà Thống đốc đã giành được trong cuộc bầu cử chính thức. Nhưng người đóng thuế ở California đã buộc phải chi hơn \$200 triệu cho một cuộc bầu cử mà kết quả chỉ đơn giản là xác nhận lại những gì cử tri đã quyết định từ trước. Gần 70% cử tri tiềm năng ở California cho rằng nỗ lực này là sự lãng phí tiền thuế của người dân. Và nếu cuộc bỏ phiếu bãi nhiệm thành công thì ứng cử viên thay thế hàng đầu sẽ nhậm chức chỉ với sự ủng hộ của khoảng 28% tổng số cử tri tham gia bỏ phiếu bãi nhiệm.

Dự luật 5 thực hiện một thay đổi duy nhất, rất hợp lý: *nó loại bỏ câu hỏi thứ hai khỏi lá phiếu bãi nhiệm.*

Theo Dự luật 5, trong một cuộc bỏ phiếu bãi nhiệm cấp tiểu bang, cử tri sẽ quyết định một câu hỏi rất đơn giản và quan trọng: liệu người đương chức có nên bị bãi nhiệm hay không. Nếu đa số bỏ phiếu tán thành thì chức vụ đó sẽ bị bỏ trống và được bổ nhiệm

theo các quy định hiện hành về việc bổ nhiệm người vào vị trí còn trống. Nếu Thống đốc bị bãi nhiệm thì Phó Thống đốc sẽ trở thành Thống đốc, và nếu việc bãi nhiệm diễn ra đủ sớm thì cử tri sẽ bầu người thay thế tại cuộc bầu cử toàn tiểu bang tiếp theo; các chức vụ toàn tiểu bang khác sẽ được bổ nhiệm theo quy định hiện hành; các ghế lập pháp sẽ được bầu qua cuộc bầu cử đặc biệt. Không có đường tắt, không có kẻ hở, và không có ứng cử viên thay thế nào giành chiến thắng trong cuộc bầu cử nếu không có sự ủng hộ của đa số cử tri.

Ở hầu hết các tiểu bang có luật bãi nhiệm, các vị trí trống thường được lấp đầy bằng hình thức kế nhiệm hoặc cuộc bầu cử riêng biệt, chứ không phải bằng cuộc tranh cử thay thế cùng ngày.

Bằng cách loại bỏ câu hỏi thứ hai, Dự luật 5 loại bỏ động cơ và khả năng vũ khí hóa các cuộc bãi nhiệm như một con đường tắt để đạt được lợi ích đảng phái. Không thể lợi dụng việc bãi nhiệm để lật ngược kết quả các cuộc bầu cử thông thường hoặc đưa những ứng cử viên không thể thắng cử trong điều kiện bình thường lên nắm quyền.

Những người soạn thảo quy trình bãi nhiệm của chúng ta có ý định bảo vệ cử tri khỏi các quan chức tham nhũng và thiếu trách nhiệm, chứ không phải cung cấp một vũ khí cho các nhà chiến lược chính trị để đảo ngược kết quả bầu cử mà họ không thích. Dự luật 5 duy trì quyền bãi nhiệm như một công cụ để đảm bảo trách nhiệm giải trình, đồng thời ngăn chặn việc lạm dụng quyền này để né tránh các cuộc bầu cử thông thường và nguyên tắc đa số.

Bỏ phiếu CÓ cho Dự luật 5 để bảo vệ nguyên tắc đa số, bảo vệ người đóng thuế và khôi phục quy trình bãi nhiệm của California về cho cử tri như mục đích ban đầu.

Lorrel Plimier, Đồng Chủ tịch
Liên đoàn Nữ cử tri California

Darius L. Kemp, MPA, Giám đốc Điều hành
Tổ chức Common Cause California

Dan Schnur, Cựu Chủ tịch
Ủy ban Thực hành Chính trị Công bằng California

★ BÁC BỎ TRANH LUẬN ỦNG HỘ DỰ LUẬT 5 ★

Hãy bỏ qua những trò "uốn nắn tư duy" mà phía bên kia đang bày ra để làm chúng ta rối bời và cố gắng hiểu những điều thực sự vô lý này.

Họ nói Dự luật 5 "bảo vệ nền dân chủ". Nhưng nó lại làm điều ngược lại – nó làm xói mòn một trong những yếu tố cơ bản của quy trình bãi nhiệm: lựa chọn người thay thế chính trị gia bị bãi nhiệm.

Đó không phải là bảo vệ nền dân chủ mà là bảo vệ giới tinh hoa chính trị.

Họ gọi hệ thống của California là "lỗ hổng nguy hiểm". Hệ thống này đã hoạt động được 100 năm, lật đổ các chính trị gia lạm dụng chức vụ và thay thế họ bằng bất kỳ ai mà cử tri quyết định sẽ làm tốt hơn.

Dự luật 5 sẽ tạo ra một kẻ hở, chứ không phải đóng một kẻ hở hiện có.

Phía bên kia đang thao túng tâm lý quý vị. Họ nghĩ quý vị sẽ không nhận ra. Đừng để bị đánh lừa.

Nếu nó vẫn hoạt động tốt thì đừng sửa chữa nó. Quy trình bãi nhiệm của chúng ta chỉ 'lỗi' đối với những người trực tiếp chịu

trách nhiệm về nó, giống như tác giả của Dự luật 5 khi ông ta tăng thuế sau khi không giữ được lời hứa trong chiến dịch tranh cử.

Giờ đây, ông ta muốn phá hủy tất cả mọi thứ trước khi rời nhiệm sở - khiến cho các cuộc bãi nhiệm trong tương lai trở nên kém hiệu quả hơn và khiến các chính trị gia như ông ta ít phải chịu trách nhiệm hơn.

Nếu đổi xe cũ lấy xe mới, quý vị có muốn biết mình sẽ nhận được gì không—hay quý vị sẽ vui vẻ ký hợp đồng và để người bán hàng đưa cho bạn một chiếc xe cũ nát do họ chọn sau khi quý vị đã cam kết? Đó chính là điều mà Dự luật 5 yêu cầu quý vị làm.

Hệ thống bãi nhiệm của chúng ta sẽ tiếp tục hoạt động tốt nếu chúng ta không để giới tinh hoa chính trị cay cú vì thất bại can thiệp vào đó vì lợi ích riêng của họ.

Hãy bỏ phiếu KHÔNG!

Brian W. Jones, Lãnh đạo phe thiểu số Thượng viện
Joe Patterson, Dân biểu Tiểu bang

★ TRANH LUẬN CHỐNG LẠI DỰ LUẬT 5 ★

Dự luật 5 sẽ tước đoạt tiếng nói của quý vị và làm suy yếu khả năng loại bỏ và thay thế các chính trị gia thất bại hoặc tham nhũng khỏi chức vụ.

Các chính trị gia California hiện đã nắm giữ quá nhiều quyền lực. Dự luật 5 thậm chí còn trao cho họ nhiều quyền lực hơn nữa—và điều đó được thực hiện bằng cách tước đoạt quyền lực khỏi tay quý vị, những cử tri.

Trong hơn 100 năm qua, quy trình bãi nhiệm của California đã cho phép chúng ta loại bỏ các quan chức được bầu nếu họ lạm dụng chức vụ, thất hứa hoặc không hoàn thành nhiệm vụ được giao. Và khi điều đó xảy ra, quy trình hiện tại cho phép quý vị - chứ không phải các chính trị gia - lựa chọn người thay thế họ.

Dự luật 5 sẽ thay đổi hệ thống đó mãi mãi và tước đoạt quyền lực khỏi tay người dân.

Ngày nay, một cuộc bầu cử bãi nhiệm đặt ra hai câu hỏi đơn giản: Liệu quan chức được bầu có nên bị bãi nhiệm khỏi chức vụ hay không? Nếu có thì ai nên thay thế họ? Điều đó có nghĩa là người dân California có thể loại bỏ một chính trị gia thất bại và ngay lập tức chọn một người mới để thay thế.

Dự luật 5 giữ nguyên phần đầu nhưng loại bỏ quyền bỏ phiếu cho phần thay thế.

Thay vào đó, những người có tầm ảnh hưởng chính trị ở Sacramento sẽ quyết định điều gì sẽ xảy ra tiếp theo. Trong nhiều trường hợp, chính các chính trị gia chứ không phải cử tri sẽ lựa chọn người lấp vào vị trí còn trống, về cơ bản cho phép họ bổ nhiệm một người bạn hoặc đồng minh chính trị khác để thay thế người vừa bị bãi nhiệm.

Trong những trường hợp khác, thay vì có người thay thế ngay lập tức, ghế đó sẽ bị bỏ trống cho đến khi một cuộc bầu cử tốn kém khác—do chính quý vị, người đóng thuế, tài trợ—được lên lịch vài tháng sau đó. Và đây mới là điều trớ trêu: vị chính trị gia thất bại mà quý vị vừa đuổi khỏi chính trường vì thất bại hoặc tham nhũng,

họ lại được phép tranh cử trong cuộc bầu cử tiếp theo để giành lại chiếc ghế mà họ vừa mất.

Trong cả hai trường hợp, lá phiếu của quý vị đều trở nên ít quan trọng hơn, và giới cầm quyền sẽ nắm giữ nhiều quyền lực hơn.

Người dân California xứng đáng có quyền bãi nhiệm một quan chức được bầu và lựa chọn người kế nhiệm. Dự luật 5 tước đi một nửa quyền đó, và điều đó là sai.

Những người ủng hộ cho rằng dự luật này giúp cải thiện nền dân chủ. Nhưng không phải vậy. Dân chủ có nghĩa là cử tri—chứ không phải các chính trị gia ở Sacramento—được quyền lựa chọn lãnh đạo của mình, khi nào nên loại bỏ họ và ai sẽ thay thế họ. Dự luật 5 làm suy yếu khái niệm cơ bản đó.

Hãy tự hỏi: nếu quý vị bỏ phiếu bãi nhiệm thống đốc hoặc một quan chức dân cử cấp tiểu bang khác, chẳng phải quý vị cũng nên quyết định ai sẽ thay thế họ hay sao?

Câu trả lời rất rõ ràng.

Cũng đáng để đặt câu hỏi tại sao dự luật này lại được đưa vào lá phiếu ngay từ đầu. Tại sao phải sửa chữa một hệ thống vốn dĩ không hề hỏng hóc và đã hoạt động tốt trong hơn một thế kỷ?

Thực ra, chính tác giả của đề xuất này đã bị cử tri California bãi nhiệm khi ông ta bỏ phiếu tăng thuế xăng dầu sau khi hứa sẽ không làm vậy. Thay vì tôn trọng ý chí của người dân, giờ đây ông ta lại muốn viết lại luật lệ và bảo vệ những chính trị gia như ông ta khỏi bất kỳ trách nhiệm giải trình có ý nghĩa nào.

Việc bãi nhiệm ở California thuộc về người dân, chứ không phải các chính trị gia. Hãy bảo vệ tiếng nói của quý vị. Hãy bảo vệ lá phiếu của quý vị. Hãy bảo vệ quyền của quý vị trong việc yêu cầu các quan chức được bầu chịu trách nhiệm.

Bỏ phiếu KHÔNG cho Dự Luật 5.

Brian W. Jones, Lãnh đạo phe thiểu số Thượng viện
Joe Patterson, Dân biểu Tiểu bang

5

★ BÁC BỎ BIỆN LUẬN CHỐNG LẠI DỰ LUẬT 5 ★

Đừng để bị đánh lừa. Dự luật 5 bảo toàn quyền bãi nhiệm quan chức bằng đa số phiếu của quý vị, đồng thời bịt kín kẻ hở cho phép ứng cử viên thay thế nhậm chức chỉ với một phần nhỏ phiếu bầu.

Theo luật pháp hiện hành, cử tri quyết định việc bãi nhiệm một quan chức bằng đa số phiếu, nhưng người thay thế có thể thắng cử với số phiếu ít hơn nhiều so với đa số. Năm 2021, một ứng cử viên thay thế có thể đã trở thành Thống đốc nếu nhận được sự ủng hộ từ 28% cử tri tham gia bỏ phiếu bãi nhiệm. Đó không phải là luật đa số.

Những người phản đối muốn quý vị tin rằng Dự luật 5 tước đoạt quyền lựa chọn của quý vị. Nhưng không phải vậy. Câu hỏi thực sự là liệu một người có nên trở thành Thống đốc chỉ với sự ủng hộ từ một phần nhỏ cử tri California hay không.

Dự luật 5 duy trì quyền bãi nhiệm đồng thời tách biệt quyết định bãi nhiệm người đương nhiệm khỏi quyết định về việc ai sẽ giữ chức vụ tiếp theo. Nếu Thống đốc bị bãi nhiệm, Phó Thống đốc—người được cử tri toàn tiểu bang California bầu chọn—sẽ đảm bảo sự liên tục của chính quyền cho đến khi cử tri bầu ra Thống đốc tiếp theo thông qua một cuộc bầu cử thường kỳ.

Cử tri vẫn sẽ lựa chọn các quan chức được bầu của họ. Nhưng các ứng cử viên tranh cử chức vụ cấp tiểu bang nên giành được chức vụ đó trong một cuộc bầu cử thông thường dựa trên trình độ, thành tích và kế hoạch của họ đối với California, chứ không phải sử dụng thủ tục bãi nhiệm như một con đường tắt để nắm quyền.

Một cuộc bỏ phiếu bãi nhiệm sẽ quyết định liệu người đương chức có được tiếp tục giữ chức vụ hay không. Việc lựa chọn người lãnh đạo nên được thực hiện thông qua một cuộc bầu cử định kỳ, nơi các ứng cử viên giành được sự ủng hộ của cử tri California. Dự luật 5 bảo vệ quyền bãi nhiệm, tôn trọng nguyên tắc đa số và đảm bảo các ứng cử viên tranh cử dựa trên năng lực của chính họ. Bỏ phiếu CÓ cho Dự Luật 5.

Lorrel Plimier, Đồng Chủ tịch
Liên đoàn Nữ cử tri California

Darius L. Kemp, MPA, Giám đốc Điều hành
Tổ chức Common Cause California